

COMMISSIE WERKTIJDENMODALITEITEN SECTOR POLITIE

Gegevens

Bevoegd gezag @
Naam ambtenaar @
Datum 25 maart 2019

Advies betreffende het voorgenomen besluit tot afwijzing van het verzoek van:

@

De Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie (verder: Commissie) geeft het navolgende advies over de afwijzing door het bevoegd gezag van de aanvraag van de werktijdenmodaliteit van @ (verder: ambtenaar).

Verloop van de procedure

Het bevoegd gezag heeft de aanvraag van de ambtenaar afgewezen.

Het verzoek d.d. 23 oktober 2018 om advies over de afwijzing van de aanvraag om toekenning van de werktijdenmodaliteit van de ambtenaar is bij het secretariaat van de Commissie ontvangen op 3 januari 2019.

Gevraagde werktijdenmodaliteit, arbeidsduur en functie

De gevraagde werktijdenmodaliteit voor 2019 luidt: niet beschikbaar op woensdag van 00:00 tot 24:00 uur en op vrijdag van 15:00 tot 23:00 uur.

Verder wil de ambtenaar een gemiddelde werkweek van 24 uren (maandag tot en met zondag). De ambtenaar wil dus gegarandeerd diensten van acht uren per week verrichten. Hiervan wordt door het bevoegd gezag soms afgeweken waardoor zij dan in enig week 32 uren moet werken en een volgende week 16 uur.

De modaliteit inhoudende dat de ambtenaar niet beschikbaar is op woensdag van 00:00 uur tot 24:00 uur is toegekend, de aanvraag voor vrijdag van 15:00 tot 23:00 uur is afgewezen.

De ambtenaar werkt gedurende 24 uren per week als Generalist Intelligence.

Standpunt bevoegd gezag

Het bevoegd gezag heeft de gevraagde modaliteit die inhoudt dat de ambtenaar op vrijdag van 15:00 tot 23:00 uur niet beschikbaar is afgewezen, met dien verstande dat de ambtenaar op de vrijdag voor haar vrije weekend deze modaliteit wel krijgt maar dat op de vrijdagen voor haar werkweekend die niet gegarandeerd kan worden. Dit zal als vrijetijd verzoek meegenomen worden.

Bij het R(eal)T(ime)I(ntelligence)C(enter) wordt ondersteuning geboden aan rechercheurs en agenten op straat door hen real-time informatie te verschaffen over de melding waarop zij afgaan. Het RTIC is een volcontinu bedrijf. Het bevoegd gezag beschikt organiek over een formatie van zeventien Seniors en 35 Generalisten. Acht van de 35 Generalisten zijn ingezet bij een andere afdeling.

Er zijn drie soorten diensten, te weten de vroege, late en nachtdienst (3x8 uren per etmaal).

Het bevoegd gezag zorgt voor rust en regelmaat in het rooster door om het weekend vrij te plannen. De medewerkers werken weekend op, weekend af. Alleen in de zomervakantie is op deze wijze het rooster niet te vullen, dan wordt door individuele medewerkers tijdens het weekend op meer dan twee weekenden per periode gewerkt, zij het dat de last ook dan evenredig wordt verdeeld.

Op de vrijdag voor het vrije weekend wordt in beginsel geen nachtdienst ingepland, tenzij de medewerker aangeeft geen bezwaar te hebben tegen die dienst. Op de zondag van het vrije weekend wordt geen nachtdienst ingepland.

Om deze planning te realiseren worden bij de beoordeling van de modaliteitsaanvragen de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een modaliteit kan 1x 24 uren bevatten of 2 dagdelen;
- Er kan geen modaliteit worden aangevraagd voor het werkweekend (wat loopt van vrijdag 15:00 uur tot maandag 7:00 uur);
- Medewerkers worden een gemiddeld aantal uren per week ingepland, dat kan echter niet worden gegarandeerd. Vanwege extra werkdruk (opleidingen, ziekte, verlof) moet hiervan soms worden afgeweken.

Toepassing van deze uitgangspunten leidt ertoe dat alle toegekende modaliteiten van alle medewerkers kunnen worden gegarandeerd.

Een grote meerderheid van de medewerkers staat achter de uitgangspunten en heeft een aanvraag ingediend conform deze uitgangspunten. Indien aan de ambtenaar zou worden toegestaan om op vrijdagmiddag/-avond niet te worden ingezet, dan heeft dit tot gevolg dat haar collega's onevenredig veel worden ingezet.

Ook de aanvraag van de ambtenaar om elke week gegarandeerd 24 uren (3 diensten van 8 uren) te werken is afgewezen. Het bevoegd gezag streeft hier wel naar, maar kan dit niet garanderen.

Standpunt ambtenaar

De ambtenaar heeft toegelicht dat zij op vrijdagmiddag/-avond vrij wil zijn vanwege zorg voor de kinderen.

Capaciteitsmanagement

Binnen het RTIC wordt aan capaciteitsmanagement gedaan, waarbij het werkaanbod in kaart is gebracht. Met inachtneming van de uitgangspunten worden voor iedere vroege dienst vijf fte ingepland, voor iedere late dienst eveneens zes fte en voor iedere nachtdienst vier fte.

De gevraagde werktijdenmodaliteit is niet in strijd met de Arbeidstijdenwet.

Overleg

Er heeft een keer individueel overleg plaatsgevonden tussen het bevoegd gezag en de ambtenaar alvorens de verzochte werktijdenmodaliteit geweigerd is.

De uitgangspunten die het bevoegd gezag hanteert bij de beoordeling van modaliteitsaanvragen zijn aan het team RTIC toegelicht.

Hoorzitting

Het verzoek is behandeld in de zitting van de Commissie d.d. 21 februari 2019. De Commissie bestond uit: de heer mr. J. Stuitje (voorzitter), de heer C. Kouwenhoven (lid), de heer H. Visser (lid). De heer P. Wesdorp was als deskundige aan de Commissie toegevoegd. De Commissie werd bijgestaan door mevrouw mr. J.C. Dekker (secretaris).

De ambtenaar is ter zitting in persoon verschenen.
Namens het bevoegd gezag is verschenen @ en @

Samenvattend verslag van de hoorzitting d.d. 21 februari 2019

De voorzitter geeft iedereen de gelegenheid om zich voor te stellen. Vervolgens geeft de voorzitter een overzicht van de stukken die het dossier bevat.

Aan partijen wordt de gelegenheid geboden om hun standpunten toe te lichten en vragen van de Commissie te beantwoorden.

Door de ambtenaar wordt toegelicht dat zij op vrijdagmiddag en -avond vrij wil zijn in verband met de zorg voor haar kinderen. Zij neemt kennis van het beleid van de RTIC dat voorafgaand aan het vrije weekend geen late dienst wordt ingepland, maar zij wil elke vrijdagmiddag en -avond vrij. Haar partner heeft een eigen bedrijf, waardoor de ambtenaar zeer flexibel inzetbaar is. Maar op vrijdag heeft zij geen oppas mogelijkheden. Zij hecht aan toekenning van de modaliteit, omdat met een roosterwens door het bevoegd gezag geen of onvoldoende rekening wordt gehouden.

Verder heeft zij bezwaar tegen de inroostering van diensten waardoor zij geregeld een week vijf diensten op dagen aaneengesloten werkt en de daaropvolgende week slechts één dienst. De ambtenaar is in verband met de zorg voor haar kinderen parttime gaan werken, maar met een rooster van 5-1 is het niet goed mogelijk om de kinderopvang te regelen, omdat zij nooit weet waaraan zij toe is. Het patroon 3-3 zou regel moeten zijn, incidenteel is 2-4 (de ene week 16 uren, de andere week 32 uren) ook mogelijk. De werkgever geeft aan dat sprake is van een tekort aan menskracht, maar de ambtenaar wijst erop dat aan fulltime werkende medewerkers wel wordt toegestaan om te werken in diensten van negen uren, waardoor capaciteitsverlies optreedt.

Ook heeft zij bezwaar tegen het feit dat het bevoegd gezag haar toch inroostert op de dag waarop zij haar werktijdenmodaliteit heeft (woensdag), indien sprake is van een feestdag op woensdag en tot slot zou het rooster eerder moeten worden vastgesteld (het rooster staat enkele dagen voor de te werken dienst definitief vast). De ambtenaar is parttime gaan werken, maar ervaart dat zij fulltime beschikbaar moet zijn. Naar haar mening is sprake van onbalans aangezien zij wel veel nachtdiensten verricht, terwijl sommige fulltime werkende collega's slechts één nachtdienst per periode draaien.

Door het bevoegd gezag wordt toegelicht dat het rooster bij de politie loopt van vrijdag tot vrijdag. Indien parttime werkende medewerkers worden ingeroosterd in twee opeenvolgende werkweken, kan dit de facto betekenen dat men een groter aantal diensten/dagen aaneengesloten moet werken, gevolgd door een langere periode vrij. Het bevoegd gezag streeft ernaar zoveel als mogelijk de te werken uren verdeeld over de betreffende week in te roosteren, maar kan dit niet garanderen.

Een bandbreedte van 16-32 uur is echter niet onredelijk, een verdeling van vijf diensten op aaneengesloten dagen in de ene week gevolgd door een periode vrij met aansluitend één dienst in de andere week gaat (te) ver. Het bevoegd gezag ziet hierin aanleiding om de verdeling van de te werken uren over de werkweek opnieuw te beschouwen.

Het conceptrooster is ruim van te voren bekend, maar kort voor de te werken dienst kunnen nog wijzigingen worden aangebracht.

Gevraagd door de Commissie naar het zwaarwegend dienstbelang zet het bevoegd gezag uiteen dat als aan de ambtenaar wordt toegestaan om op vrijdag niet te werken, haar collega's in het werkweekend van de ambtenaar vaker (meer dan evenredig) de late dienst op vrijdag moeten verrichten. Toekenning van de gevraagde modaliteit is niet in lijn met de collectieve afspraak die het bevoegd gezag heeft gemaakt ten aanzien van de roosters van de RTIC. Toekenning van de gevraagde modaliteit leidt tot onrust op de werkvloer.

Juridisch kader

In het Arbeidsvoorwaardenakkoord Politie 2012-2014 zijn afspraken gemaakt over aanpassingen in de modaliteitenregeling. Deze zijn verwerkt in artikel 12a van het Barp. De modaliteitenregeling is daarbij op een drietal punten aangepast, namelijk:

- de benadrukking dat de medewerker mede verantwoordelijk is voor een goede bedrijfsvoering;
- het in groepsverband bespreekbaar maken en toetsen van de aangevraagde modaliteiten;
- de jaarlijkse aanvraag en beoordeling van modaliteiten.

Artikel 12a Besluit algemene rechtspositie politie luidt als volgt:

1. Op aanvraag van de ambtenaar kent het bevoegd gezag een werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.
2. Een werktijdenmodaliteit is een patroon van arbeidstijden dat leidt tot een herkenbaar patroon van vrije tijd, uitgedrukt in uren of in dagen.
3. Indien het bevoegd gezag voornemens is de aanvraag niet of niet volledig in te willigen, vraagt het bevoegd gezag binnen vier weken advies van een door Onze Minister in te stellen Commissie.
4. De Commissie wordt paritair samengesteld en brengt binnen zes weken na ontvangst van de adviesaanvraag een schriftelijk advies uit aan het bevoegd gezag en aan de betrokken ambtenaar.
5. Het bevoegd gezag besluit binnen zes weken nadat het in het vierde lid bedoelde advies is uitgebracht. Indien binnen genoemde termijn nog geen besluit is bekendgemaakt, wordt de aanvraag, voor zover het advies strekt tot toekenning van de aanvraag, door het bevoegd gezag toegekend voor twaalf maanden, ingaande uiterlijk zes weken na dagtekening van het advies.

Overwegingen van de Commissie

Op grond van artikel 12a van het Besluit algemene rechtspositie politie brengt de Commissie advies uit aan het bevoegd gezag en de ambtenaar over de afwijzing van de aanvraag tot wijziging van de werktijdenmodaliteit van ambtenaar.

Volgens genoemd artikel kent het bevoegd gezag de door de ambtenaar voorgestane werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich hiertegen verzet. Uit de toelichting op het artikel blijkt dat bij de toets de belangen van de ambtenaar, de dienst en van andere medewerkers van de afdeling in de overwegingen worden betrokken. Bij de afweging van die belangen zal moeten worden vastgesteld of het bevoegd gezag een dusdanig zwaarwegend dienstbelang heeft dat van hem niet gevergd kan worden dat het bevoegd gezag het verzoek van de ambtenaar inwilligt. De systematiek luidt dat de gevraagde modaliteit wordt toegekend, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.

Een ambtenaar kan volstaan met het indienen van een verzoek, dat klaarblijkelijk niet ontbloeit mag zijn van enige grond – zoals het geval bij de indiening van het verzoek vanwege de vraag naar meer herkenbare vrije tijd. Een inhoudelijke motivering van het verzoek op grond van artikel 12a Barp is niet noodzakelijk. Aan de motivering van het voornemen van het bevoegd gezag om het verzoek af te wijzen, worden hoge eisen gesteld. De zwaarwegendheid van het belang dient door het bevoegd gezag te worden aangetoond.

Verder wijst de Commissie in algemene zin op het volgende.

Bij de toetsing van de adviesaanvragen heeft de Commissie behalve het bepaalde bij artikel 12a Barp ook rekening te houden met relevante wet- en regelgeving op het terrein van arbeidstijden, zoals de Arbeidstijdenwet en daarop gebaseerde regelgeving.

Als het verzoek inzake werktijdenmodaliteiten is gebaseerd op andere wet- en regelgeving, zoals de Wet aanpassing Arbeidsduur, dan is de Commissie voor dat onderdeel niet bevoegd en geeft zij daarover dan ook geen advies.

De adviestaak van de Commissie beperkt zich tot het verzoek om wijziging van de werktijdenmodaliteit. Hieronder wordt verstaan de verdeling van het dienstverband in dagen en uren, zoals de 36-uren van het dienstverband in vier diensten van negen uur per week. De adviestaak van de Commissie strekt zich niet uit tot de inroostering van de arbeidsuren.

De Commissie overweegt in de voorliggende casus het volgende:

De Commissie stelt allereerst vast dat het bevoegd gezag eigen regels en beleid voor de RTIC heeft opgesteld voor het toepassen van artikel 12a Barp en de inroostering van diensten. Deze regels die erin voorzien dat slechts één werktijdenmodaliteit kan worden aangevraagd c.q. ingewilligd en dat collectief afspraken zijn gemaakt over de roostervulling, conflicteren met de landelijke regels en/of het landelijke beleid. Immers op grond van artikel 12a Barp mag iedere politieambtenaar werktijdenmodaliteiten indienen, dus meer dan één, terwijl de toets op grond van dit artikel een individuele is. Of de ingediende werktijdenmodaliteit(en) van een politiemedewerker moeten worden toegestaan wordt beoordeeld aan de hand van het criterium van het zwaarwegend dienstbelang. Er moet sprake zijn van een dusdanig zwaarwegend belang dat zich in het individuele, ter beoordeling voorgelegde geval verzet tegen toekenning van de gevraagde modaliteit(en).

Ook heeft het bevoegd gezag ervoor gekozen om het rooster RTIC in te richten vanuit het principe 'weekend-op/weekend-af', terwijl de van toepassing zijnde regelgeving (ATW/LAR) de mogelijkheid biedt om veel meer flexibiliteit in het rooster aan te brengen. Het gevolg van deze keuze is dat aanzienlijk efficiencyverlies ontstaat. Hoewel de Commissie begrip heeft voor de motieven van het bevoegd gezag, nml. het wil rust en regelmaat in het rooster brengen omdat dit ten goede komt aan de gezondheid van de medewerkers, gaat deze keuze ten koste van de mogelijkheden om individuele werktijdenmodaliteiten toe te kennen en het heeft ook consequenties voor het vullen van de roosters van medewerkers die in deeltijd werken, aangezien hun diensten dan niet eenvoudig kunnen worden verdeeld over de werkweek (gemiddeld aantal uren per werkweek).

Meer flexibiliteit kan voorts worden bereikt door middel van meer overleg met alle betrokkenen (planners, medewerkers) over de inrichting van het rooster.

Het voormelde overwegende concludeert de Commissie dat het bevoegd gezag niet acteert volgens het landelijke beleid/de landelijke regelgeving. De Commissie adviseert dan ook om die landelijke afspraken alsnog na te komen.

Ten aanzien van de aanvraag van de ambtenaar merkt de Commissie op dat het bevoegd gezag op grond van artikel 12a Barp aannemelijk moet maken dat in casu sprake is van een zwaarwegend dienstbelang dat zich verzet tegen de toekenning van de gevraagde modaliteit, dus op vrijdag niet beschikbaar voor de late dienst. De onbeschikbaarheid op woensdag vanaf 00:00 uur tot 24:00 uur is al toegekend.

Het bevoegd gezag heeft niet aangetoond of aannemelijk gemaakt dat in casu sprake is van een zwaarwegend dienstbelang dat zich verzet tegen inwilliging van deze werktijdenmodaliteiten, aangezien geen ernstige problemen in de bedrijfsvoering zijn aangevoerd en/of aangetoond.

Van de ambtenaar wordt verwacht dat zij haar bijdrage levert aan het werken in de onregelmatige dienst. De ambtenaar moet gelet op de omvang van haar dienstverband twee nachtdiensten per periode verrichten. Zij is beschikbaar om in alle weekenden, te werken. Ook in de week is zij beschikbaar in de avond en nacht, behalve op woensdag en vrijdag. Hiermee draagt zij, naar het oordeel van de Commissie, in voldoende mate bij, aan het werken in de onregelmatigheid.

De verdeling van de te werken diensten over de werkweek is geen onderwerp dat ter beoordeling kan worden voorgelegd aan de Commissie. Die volstaat daarom met de constatering dat het bevoegd gezag op de hoorzitting heeft toegezegd dat het zich inspant om de te werken uren zo evenwichtig als mogelijk te verdelen over de werkweek, waarbij een bandbreedte 16-32 (2-4) helaas niet kan worden uitgesloten, maar een verdeling 1-5 te ver gaat.

Dit alles overziend, komt de Commissie tot het volgende advies.

Advies

De Commissie adviseert het bevoegd gezag om de gevraagde werktijdenmodaliteiten toe te kennen. De Commissie adviseert het bevoegd gezag voorts om te acteren conform de landelijke regelgeving/het landelijke beleid.

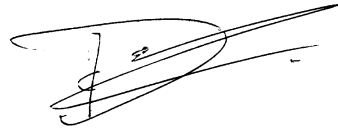
De commissie stelt het zeer op prijs wanneer u haar een afschrift van uw beslissing op de modaliteitsaanvraag toezendt.

Den Haag, 25 maart 2019

Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie

mr. J.Y. Stuitje
voorzitter

mr. J.C. Dekker
secretaris